

Dosarul nr. 2r-309/2023
2-23000448-01-2r-17072023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud.: N. Costaș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Nelea Parii,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Nelea Parii împotriva Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” mun. Bălți cu privire la anularea ordinului cu privire la concediere disciplinară a salariatului, inclusiv a ordinului suplimentar, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Nelea Parii, împotriva hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

a c o n s t a t a t:

La 30 decembrie 2022, Nelea Parii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” mun. Bălți, prin care a solicitat anularea ordinului Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” mun. Bălți nr. 47-p din 11 noiembrie 2022 „Cu privire la concedierea disciplinară a Nelei Parii, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. n) din Codul muncii și a ordinului suplimentar la ordinul menționat supra nr. 48-p din 20 decembrie 2022, restabilirea reclamantei în funcția ocupată anterior, profesoară de limba și literatura română, încasarea plăților salariale pentru întreaga perioadă de absență forțată de la lucru, a prejudiciului moral cauzat, în mărime de 250 000 lei, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost respinsă (f.d.235, 239-249, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 martie 2023, Nelea Parii a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea integrală a hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, emiterea unei hotărâri noi de

admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nelea Parii și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Bălți, a cererii de apel în care să indice esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, stabilindu-i un termen de până la 20 iunie 2023, ora 17:00.

Prin încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel declarată de Nelea Parii, împotriva hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 06 iulie 2023, Nelea Parii a depus recurs împotriva încheierii din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea integrală a încheierii recurate.

În motivarea recursului, Nelea Parii și-a manifestat dezacordul cu încheierea instanței de apel, invocând că abia la 03 iulie 2023, după accesarea portalului instanțelor judecătorești a aflat despre faptul că la 22 iunie 2023, Curtea de Apel Bălți a emis încheierea prin care a restituit cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 13 martie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central, fiind menționat că încheierea respectivă fost expediată subsemnatei, la data de 09 iunie 2023, prin poșta electronică la adresa indicată în cererea de apel.

Recurenta susține că, nici ea și nici avocatul său Eduard Boișteanu nu au recepționat încheierea contestată cu scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin intermediul poștei electronice, deși în mandatul avocatului este consemnată adresa electronică. Astfel, fiindu-i lezat dreptul la apărare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată de Nelea Parii, la 23 iunie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 9, vol. II). Astfel, recursul declarat de către Nelea Parii, la 06 iulie 2023, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nelea Parii urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

La caz, Completul de judecată reiterează că dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 martie 2023 (f.d.235, 239-249, vol. I).

Hotărârea din 13 martie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost contestată cu apel de către Nelea Parii, depunând în acest sens la data de 14 martie 2023, cererea de apel nemotivată (f.d.237-238).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Nelea Parii și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Bălți, a cererii de apel în care să indice esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, cu semnătura olografă și în atâtea copii câți participanți la proces sunt, stabilindu-i un termen de până la 20 iunie 2023, ora 17:00 (f.d.3, vol. II).

Copia încheierii instanței de apel din 08 iunie 2023 a fost expediată la adresa de e-mail a apelantei [xxxx](#), la data de 09 iunie 2023 (f.d.4).

În interiorul termenului de până la 20 iunie 2023, ora 17:00 inclusiv, acordat de instanța de apel, recurenta nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 08 iunie 2023.

Prin urmare, prin încheierea din 22 iunie 2023, Curtea de Apel Bălți, întemeiat, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de Nelea Parii, fiind remisă ultimei cu toate documentele anexate (f.d.8, vol. II).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a reținut că, în recursul declarat, partea recurentă a insistat că, instanța de apel nu i-a comunicat nici dânzei și nici avocatului, încheierea din 08 iunie 2023, prin scrisoare recomandată sau prin intermediul poștei electronice.

Din spiritul prevederilor art.100 alin.(1),105 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, dispozițiile formulate de legiuitor: „actele de procedură se comunică participanților la proces ... la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată”, „la solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică”, se interpretează că atunci când participantul

la proces, persoana fizică, indică în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel sau recurs poșta sa electronică, ea acceptă comunicarea actelor prin acest mijloc.

Contrar criticilor recurente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că în corespundere cu art. 100 alin. (1) și art. 105 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, procedura de comunicare a actului de procedură a fost respectată, fiind remisă Nelei Parii încheierea din 08 iunie 2023 a instanței de apel prin intermediul poștei electronice la adresa [xxxxxx](#), indicată în cererea de chemare în judecată, cererea de apel, inclusiv în cererea de recurs (vol.2, f.d.4).

Prin urmare, fiind expediat actul judecătoresc, la 09 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, instanța de apel corect a conchis că, Nelea Parii nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 08 iunie 2023 în interiorul termenului acordat de instanță până la 20 iunie 2023. Or, Nelea Parii avea obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei poștale și de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, instanța de recurs consideră neîntemeiate și respinge argumentele recurente cu privire la împrejurarea că actul nu i-a fost expediat avocatului. Din conținutul mandatului avocațional nr.1623996 din 07 decembrie 2022 se stabilește că avocatul Eduard Boișteanu nu are împuternicirea specială prevăzută de art.81 din Codul de procedură civilă de a ataca hotărârea judecătorească. Or, potrivit normei enunțate, împuternicirea specială de a ataca hotărârea judecătorească, este un drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului. În mandat, această mențiune nu se regăsește. Astfel, instanța de apel întemeiat i-a trimis actele, prin e-mail, apelantei, semnătura apelului nemotivat, și nu avocatului. În concluzie, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a încheierii din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În temeiul art. 10 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, partea recurentă și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în interiorul cadrului legal relevant.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Nelea Parii.

Se menține încheierea din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Nelea Parii împotriva Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” mun. Bălți cu privire la anularea ordinului cu privire la concediere disciplinară a salariatului, inclusiv a ordinului suplimentar, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos